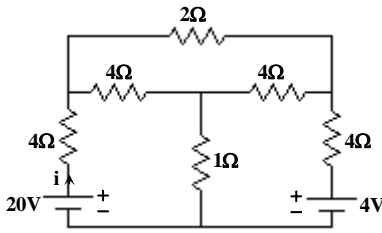

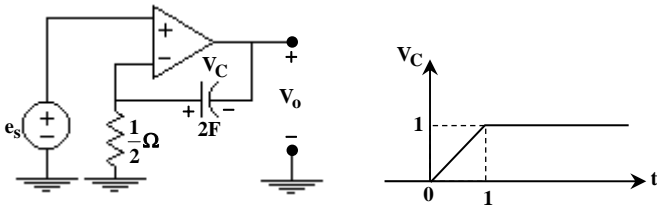
سؤالات مدار الکتریکی ۱ و ۲

۱۶- در مدار مقاومتی زیر، جریان i چند آمپر است؟

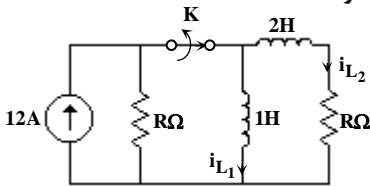
- (۱) $\frac{2}{5}$
- (۲) $\frac{3}{7}$
- (۳) $\frac{43}{15}$
- (۴) $\frac{53}{15}$

۱۷- در مدار زیر، تقویت‌کننده عملیاتی ایده‌آل و شکل موج ولتاژ دو سر خازن مطابق شکل زیر است. ولتاژ خروجی $V_o(t)$ در بازه $0 < t < 1$ با چه عبارتی داده می‌شود؟

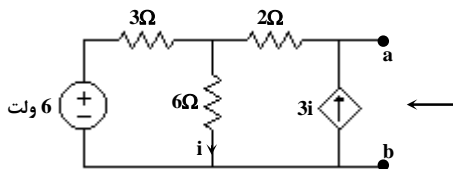
- (۱) $1-t$
- (۲) $-1+t$
- (۳) $(1+t)$
- (۴) $-(1+t)$

۱۸- در مدار زیر، R چقدر باشد تا یک ثانیه پس از باز شدن کلید K جریان عبوری از سلف $1H$ برابر $2A$ شود؟

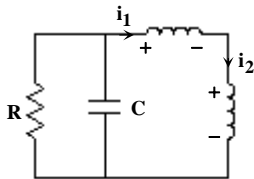
- (۱) $\ln 2$
- (۲) $\ln 4$
- (۳) $\ln 8$
- (۴) $\ln 16$

۱۹- مدار معادل شکل زیر از دو سر a و b کدام است؟

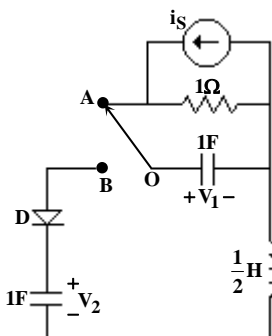
- (۱) یک منبع جریان نابسته
- (۲) یک منبع ولتاژ نابسته
- (۳) یک مقاومت
- (۴) یک منبع ولتاژ سری با یک مقاومت

۲۰- در مدار زیر، سلف‌های غیرخطی با مشخصه‌های $\phi_1 = -i_1^2$ و $\phi_2 = i_2^2 + i_1$ داده شده است. اگر $R = \frac{1}{4}\Omega$ ، $0 < C < 1$ و i_1 پاسخ این مدار باشد، پاسخ این مدار چگونه است؟

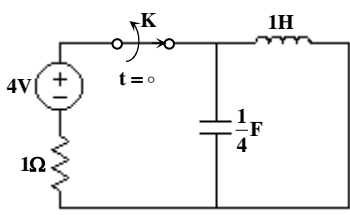
- (۱) میرای ضعیف
- (۲) میرای شدید
- (۳) میرای بحرانی
- (۴) نوسانی

۲۱- در مدار زیر، $i_s = 2u(-t)$ و شرط اولیه $V_C(0^+) = 1$ ولت است. اگر در لحظه $t = 0$ کلید را از وضعیت OA به وضعیت OB بچرخانیم، مدت زمان هدایت دیود D چند ثانیه خواهد بود؟

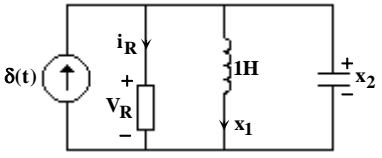
- (۱) $\frac{\pi}{4}$
- (۲) $\frac{\pi}{2}$
- (۳) $\frac{3\pi}{4}$
- (۴) π

۲۲- در مدار زیر کلید K مدت زمان زیادی بسته بوده است. آن را در لحظه $t = 0$ باز می‌کنیم. مسیر حالت برای $t > 0$ ، روی کدام معادله قرار دارد؟

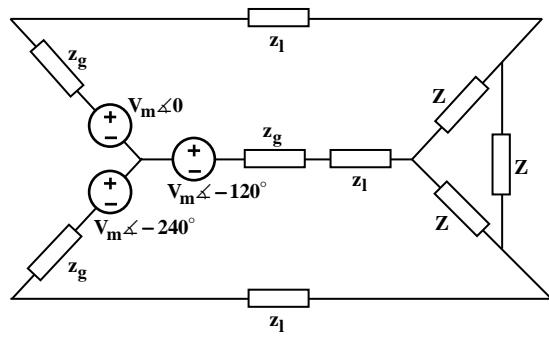
- (۱) $4x_1^2 + 16x_2^2 = 1$
- (۲) $x_1^2 + 4x_2^2 = 16$
- (۳) $x_1^2 + 64x_2^2 = 16$
- (۴) $4x_1^2 + x_2^2 = 64$

۲۳- در مدار غیرخطی زیر، بار خازن $q = x_2^2$ ، جریان مقاومت غیرخطی $i_R = \frac{1}{V_R}$ و سلف ۱H خطی است. معادلات حالت این مدار کدام است؟

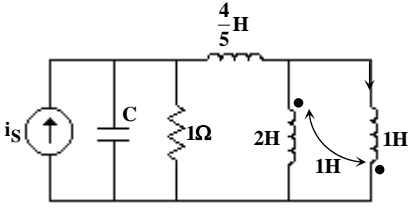
- (۱) $\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = \frac{-1}{2x_2^2} - \frac{x_1}{2x_2} + \frac{\delta(t)}{2x_2} \end{cases}$
- (۲) $\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = \frac{-1}{x_2^2} - \frac{x_1}{x_2} + \frac{\delta(t)}{x_2} \end{cases}$
- (۳) $\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = \frac{1}{2x_2^2} - \frac{x_1}{2x_2} - \frac{\delta(t)}{2x_2} \end{cases}$
- (۴) $\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = \frac{-1}{2x_2^2} + \frac{x_1}{2x_2} + \frac{\delta(t)}{2x_2} \end{cases}$

۲۴- در مدار زیر، Z چقدر باشد تا ماکزیمم توان دریافتی را داشته باشد؟

- (۱) $Z = 0/6 - j$
- (۲) $Z = 1 - j0/6$
- (۳) $Z = 1/8 - j3$
- (۴) $Z = 3 - j1/8$

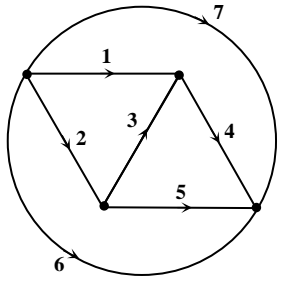
۲۵- در مدار زیر با ورودی i_S ظرفیت خازن C چند فاراد باشد تا مدار فرکانس طبیعی مضاعف داشته باشد؟

- (۱) ۱
- (۲) 1/2
- (۳) 1/4
- (۴) 1/8

{۲۱۳, ۴۳۵, ۷۱۳۵, ۶۱۳۵}

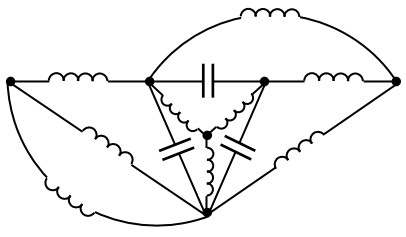
۲۶- اگر حلقه‌های اساسی در یک گراف به صورت مقابل باشند:

درخت متناظر و کاتست‌های اساسی آن کدام‌اند؟

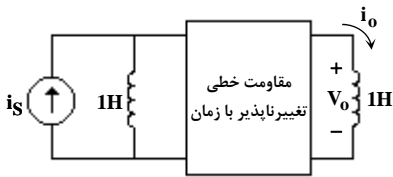
- (۱) درخت ۱۳۵ و {۱۲۶۷ و ۳۲۶۴۷ و ۵۶۴۷}
- (۲) درخت ۲۳۴ و {۱۲۶۷ و ۳۲۶۴۷ و ۵۶۴۷}
- (۳) درخت ۶۴۳ و {۶۲۱۷ و ۲۳۵ و ۴۵۲۱}
- (۴) درخت ۷۱۳ و {۲۳۵ و ۱۲۴۵ و ۷۴۵۶}

۲۷- مرتبه مدار زیر و تعداد فرکانس‌های طبیعی ناصفر آن به ترتیب کدام است؟

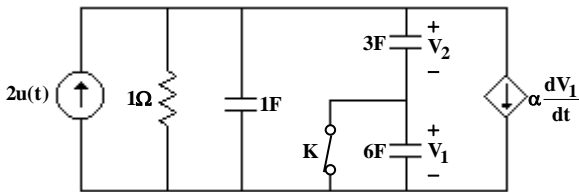
- (۱) ۲ و ۸
- (۲) ۴ و ۸
- (۳) ۶ و ۸
- (۴) ۲ و ۱۰

۲۸- در مدار زیر تابع تبدیل $H(S) = \frac{I_o}{I_s} = \frac{2S}{S^2 + 2S + 3}$ است. اگر به جای هر یک از دو سلف، یک خازن ۱F قرار داده شود، به ازای $i_s = \cos t$ ولتاژ V_o در مدار جدید چقدر است؟

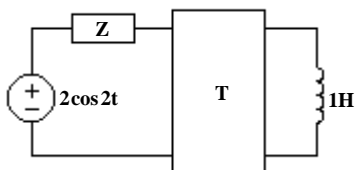
- (۱) $\sqrt{2} \cos(t - 135^\circ)$
- (۲) $\sqrt{2} \cos(t + 135^\circ)$
- (۳) $\frac{1}{\sqrt{2}} \cos(t + 135^\circ)$
- (۴) $\frac{1}{\sqrt{2}} \cos(t - 135^\circ)$

۲۹- شرایط اولیه در مدار زیر همگی صفر و کلید K بسته است. اگر کلید را برای $t > 0$ باز کنیم، به ازای کدام مقدار α ثابت زمانی مدار برای زمان‌های بعد از باز شدن کلید همانند ثابت زمانی مدار قبل از باز شدن کلید باقی خواهد ماند؟

- (۱) ۶
- (۲) ۳
- (۳) -۳
- (۴) -۶

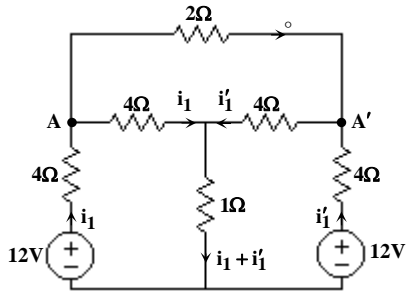
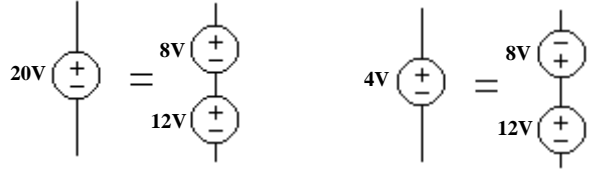
۳۰- در مدار زیر، شبکه دوقطبی با ماتریس $T = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 2S \end{bmatrix}$ توصیف شده است. امیدانس Z چقدر می‌تواند باشد تا ماکزیمم توان به دوقطبی تحویل داده شود؟

- (۱)
- (۲)
- (۳)
- (۴)

پاسخنامه مدار الکتریکی ۱ و ۲

۱۶- گزینه «۳» برای حل این تست می‌توان از روش‌های روتین تحلیل مدار همچون روش تحلیل مش استفاده کرد، اما با توجه به تقارن مقاومت‌های مدار می‌توان تست را ساده‌تر نیز پاسخ داد. ابتدا منبع ۴ ولت را به صورت دو منبع سری ۱۲ و ۸ ولت با پلاریتهی مخالف و منبع ۲۰ ولت را به شکل دو منبع سری ۱۲ و ۸ ولت با پلاریتهی موافق در نظر می‌گیریم:

حال طبق قضیهی جمع آثار، جریان i را می‌توان به صورت مجموع پاسخ دو مدار مقابل در نظر گرفت:

در این مدار ولتاژ نقاط A' و A یکسان است و داریم $i_1 = i_1'$. با نوشتن رابطه‌ی KVL در حلقه‌ی سمت چپ داریم:

$$-12 + 4i_1 + 4i_1 + 1 \times (i_1 + i_1) = 0$$

$$\Rightarrow 10i_1 = 12 \Rightarrow i_1 = \frac{6}{5} A$$

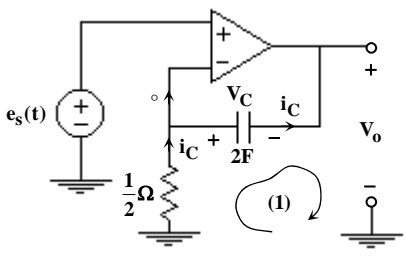
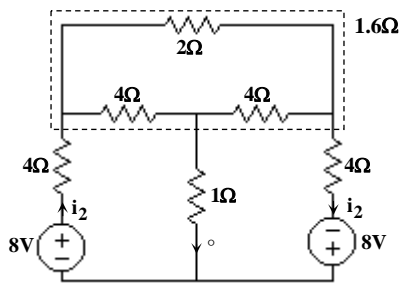
در این مدار منابع ۸ ولتی جریان‌های مساوی اما مخالف در مقاومت ۱ اهم تولید می‌کنند؛ پس جریان این مقاومت صفر است. حال داریم:

$$KVL: -8 + 4i_2 + 1/6 i_2 + 4i_2 - 8 = 0$$

$$\Rightarrow i_2 = \frac{16}{9/6} = \frac{5}{3} A$$

بنابراین داریم:

$$i = i_1 + i_2 = \frac{6}{5} + \frac{5}{3} = \frac{43}{15} A$$

۱۷- گزینه «۴» با توجه به این که در آپامپ ایده‌آل جریان پایه‌های ورودی صفر است، مطابق شکل داریم:

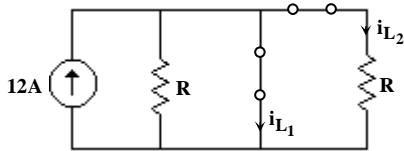
$$KVL(1): \frac{1}{2} i_C + V_C + V_o = 0 \Rightarrow V_o = -\frac{1}{2} i_C - V_C \quad (1)$$

با توجه به نمودار ترسیم‌شده، در بازه‌ی زمانی $0 < t < 1$ ثانیه، $V_C = t$ بوده، و جریان خازن برابر است با:

$$i_C = 2 \frac{dV_C}{dt} = 2 \times 1 = 2 A$$

بنابراین طبق رابطه‌ی (۱) داریم:

$$V_o = -\frac{1}{2} \times 2 - t = -t - 1$$

۱۸- گزینه «۳» ابتدا مدار را در حالتی که کلید بسته است، تحلیل کرده و جریان سلفها را محاسبه می‌کنیم. در این وضعیت با فرض آن که مدار در حالت دائمی باشد، سلفها همچون اتصال کوتاه عمل می‌کنند. بنابراین مدار به شکل روبه‌رو مدل می‌شود:

مشخص است که تمام جریان منبع ۱۲ آمپری از L_1 می‌گذرد و داریم:

$$i_{L_1} = 12A, i_{L_2} = 0$$

پس از باز شدن کلید، دو سلف موجود در مدار با یکدیگر سری شده و جریانشان یکی می‌شود. مقدار جریان i_{L_1} بلافاصله پس از باز شدن کلید برابر است با:

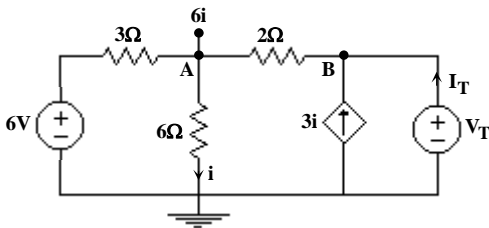
$$i_{L_1}(0^+) = \frac{i_{L_1}(0^-) - \alpha i_{L_2}(0^-)}{L_1 + L_2} = \frac{12 - 0}{2 + 1} = 4A$$

در ادامه مدار همچون یک مدار مرتبه اول با ثابت زمانی $\tau = \frac{L_1 + L_2}{R} = \frac{3}{R}$ عمل می‌کند. پس پاسخ i_{L_1} برابر است با:

$$i_{L_1}(t) = \underbrace{i_{L_1}(\infty)}_0 + \underbrace{[i_{L_1}(0^+) - i_{L_1}(\infty)]}_4 e^{-\frac{t}{\tau}} = 4e^{-\frac{R}{3}t}$$

مقدار i_{L_1} در لحظه $t=1$ ثانیه باید برابر ۲ آمپر باشد، یعنی:

$$4e^{-\frac{R}{3} \times 1} = 2 \Rightarrow e^{\frac{R}{3}} = 2 \xrightarrow{\text{Ln}(\cdot)} \frac{R}{3} = \text{Ln}2 \Rightarrow R = 3\text{Ln}2 = \text{Ln}8\Omega$$

۱۹- گزینه «۱» باید مدار معادل تونن را از دو سر a و b پیدا کنیم. برای این کار منبع ولتاژ تست V_T را در دو سر a و b قرار داده و رابطه V_T با I_T که جریان عبوری از منبع می‌باشد را به دست می‌آوریم:

با نوشتن روابط KCL در گره‌های A و B داریم:

$$\text{KCL A: } \frac{6i - 6}{3} + i + \frac{6i - V_T}{2} = 0 \Rightarrow 6i - \frac{V_T}{2} - 2 = 0 \Rightarrow i = \frac{V_T}{12} + \frac{1}{3} \quad (1)$$

$$\text{KCL B: } \frac{V_T - 6i}{2} - 3i - I_T = 0 \Rightarrow -6i + \frac{V_T}{2} - I_T = 0 \xrightarrow{(1)} -\frac{V_T}{2} - 2 + \frac{V_T}{2} - I_T = 0 \Rightarrow I_T = -2A$$

می‌بینیم که مقدار جریان I_T ثابت بوده و مستقل از V_T است؛ بنابراین مدار همچون یک منبع جریان مستقل (نابسته) عمل می‌کند.

۲۰- گزینه «۲» سعی می‌کنیم دو سلف موجود در مدار را با یک سلف معادل جایگزین کرده و سپس وضعیت میرایی مدار را تعیین کنیم. در سلفهای

سری جریان سلفها یکسان بوده و با توجه به رابطه $V = \frac{d\phi}{dt}$ ، شار معادل سلفها همچون ولتاژ آنها جمع می‌شود. پس دو سلف موجود در مدار همچون

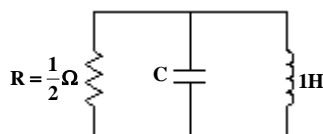
$$i_e = i_1 = i_2$$

سلف واحدی عمل می‌کند که جریان و شارش برابر است با:

$$\phi_e = \phi_1 + \phi_2 = -i_1^3 + i_2^3 + i_2^3 = -i_e^3 + i_e^3 + i_e^3 = i_e \Rightarrow \phi_e = i_e$$

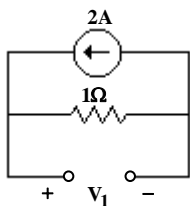
با توجه به رابطه $\phi_e = i_e$ ، سلف معادل یک سلف خطی با ظرفیت ۱ هنری است. حال وضعیت میرایی مدار را با محاسبه ضریب کیفیت آن مشخص

می‌کنیم. در مدار RLC موازی زیر داریم:

$$Q = R\sqrt{\frac{C}{L}} = \frac{1}{2} \times \sqrt{\frac{C}{1}} = \frac{\sqrt{C}}{2} < \frac{1}{2}$$

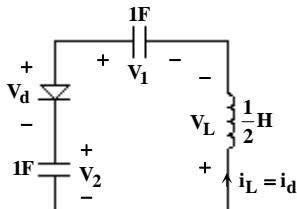
با توجه به این که مقدار C کوچکتر از یک است، مقدار Q کوچکتر از $\frac{1}{2}$ بوده و مدار در حالت میرایی شدید قرار دارد.

۲۱- گزینه «۲» در گام اول ولتاژ V_1 را در لحظه‌ی صفر محاسبه می‌کنیم. در $t < 0$ ، i_S برابر ۲ آمپر بوده و کلید در وضعیت OA قرار دارد. با فرض آن که مدار در حالت دائمی باشد، خازن همچون مدار باز عمل کرده و داریم:

$$V_1(0) = 2 \times 1 = 2V$$

با تغییر وضعیت کلید به حالت OB و با فرض روشن بودن دیود، یک مدار LC خواهیم داشت:

خازن معادل در این مدار برابر است با:

$$C_{eq} = \frac{1}{2} F$$

بنابراین فرکانس نوسانات مدار برابر $\omega = \frac{1}{\sqrt{LC}} = \frac{1}{\sqrt{\frac{1}{2} \times \frac{1}{2}}} = 2 \frac{rad}{s}$ می‌باشد. در لحظه‌ی اول ولتاژ $V_1 - V_2 = 2 - 1 = 1V$ بر روی دیود قرار گرفته و دیود روشن می‌شود. پس از آن ولتاژ دیود بلافاصله صفر شده و این ولتاژ مثبت بر روی سلف قرار گرفته و جریان سلف شروع به افزایش می‌کند. روشن بودن دیود تا زمانی ادامه پیدا می‌کند که جریان سلف مثبت باشد. حال با در نظر گرفتن شرایط اولیه مدار یعنی $i_L(0^+) = 0$ و $V_1(0^+) = 2V$ و $V_2(0^+) = 1V$ ، تابع تغییرات جریان سلف را محاسبه می‌کنیم:

$$i_L(t) = A \sin 2t + B \cos 2t \quad , \quad t \geq 0$$

$$i_L(0^+) = B = 0$$

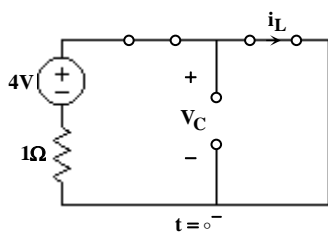
$$V_L(t) = \frac{1}{2} \frac{di_L}{dt} = A \cos 2t \quad , \quad V_L(0^+) = V_1(0^+) - V_2(0^+) = 2 - 1 = 1V \Rightarrow V_L(0^+) = A = 1$$

$$\Rightarrow i_L(t) = \sin 2t$$

حال باید ببینیم تا چه زمانی i_L مثبت می‌ماند:

$$i_L(t) = \sin 2t \geq 0 \Rightarrow 2t < \pi \Rightarrow t < \frac{\pi}{2} s$$

بنابراین زمان هدایت دیود $\frac{\pi}{2}$ ثانیه خواهد بود. لازم به ذکر است با صفر شدن i_L دیود خاموش شده و مدار در شرایط ماندگار قرار می‌گیرد.

۲۲- گزینه «۴» ابتدا با تحلیل مدار در $t = 0^-$ ، شرایط اولیه مدار را به دست می‌آوریم. در این لحظه خازن مدار باز و سلف اتصال کوتاه است:

$$i_L(0^-) = \frac{4}{1} = 4A$$

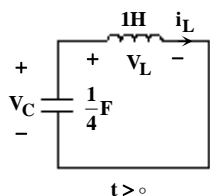
$$V_C(0^-) = 0$$

در $t > 0$ با باز شدن کلید یک مدار LC سری با شرایط اولیه $V_C(0^+) = 0$ و $i_L(0^+) = 4A$ خواهیم داشت. فرکانس طبیعی این مدار برابر است با:

$$\omega = \frac{1}{\sqrt{LC}} = \frac{1}{\sqrt{1 \times \frac{1}{4}}} = 2 \frac{rad}{s}$$

بنابراین پاسخ $i_L(t)$ به شکل زیر است:

$$i_L(t) = A \sin 2t + B \cos 2t$$

حال با توجه به شرایط اولیه مدار، مقادیر A و B را مشخص می‌کنیم:

$$i_L(0^+) = B = 4$$

$$V_L(t) = \frac{di_L}{dt} = 2A \cos 2t - 2B \sin 2t \Rightarrow V_L(0^+) = 2A = V_C(0^+) = 0 \Rightarrow A = 0$$

$$\Rightarrow i_L(t) = 4 \cos 2t$$

$$V_C(t) = V_L(t) = \frac{di_L}{dt} = -8 \sin 2t$$

پاسخ $V_C(t)$ نیز به راحتی محاسبه می‌شود:

$$\sin^2 2t + \cos^2 2t = 1 \Rightarrow \left(\frac{V_C}{-8}\right)^2 + \left(\frac{i_L}{4}\right)^2 = 1 \Rightarrow \frac{V_C^2}{64} + \frac{i_L^2}{16} = 1 \xrightarrow{\times 64} V_C^2 + 4i_L^2 = 64$$

حال می‌توان نوشت:

با فرض $x_1 = i_L$ و $x_2 = V_C$ ، مسیر حالت به شکل $4x_1^2 + x_2^2 = 64$ خواهد بود.

۲۳- گزینه «۱» با توجه به موازی بودن تمامی المان‌های مدار، ولتاژ خازن یا x_2 ، ولتاژ سلف که برابر مشتق جریان سلف یا x_1 است و ولتاژ مقاومت یا V_R با هم برابرند:

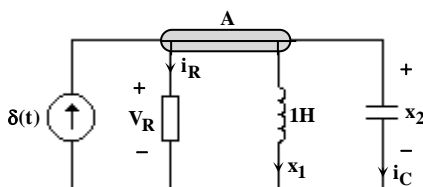
$$x_2 = \dot{x}_1 = V_R \quad (1)$$

حال جریان i_R و جریان خازن را بر حسب x_2 محاسبه می‌کنیم:

$$i_R = \frac{1}{V_R} \xrightarrow{(1)} i_R = \frac{1}{x_2} \quad (2)$$

$$i_C = \frac{dq}{dt} = \frac{d}{dt}(x_2^2) = 2\dot{x}_2 x_2 \quad (3)$$

مطابق شکل با نوشتن رابطه‌ی KCL در گره‌ی A داریم:

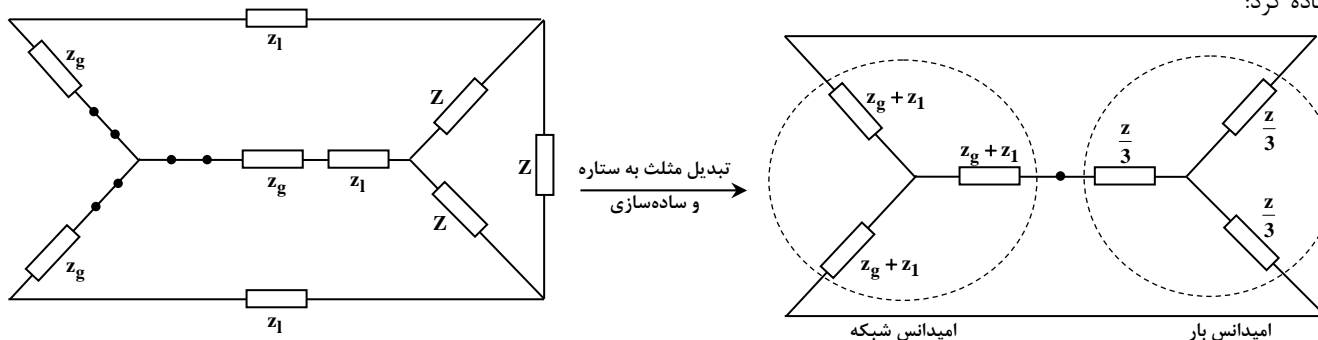

$$KCLA: -\delta(t) + i_R + x_1 + i_C = 0 \xrightarrow{(2),(3)} -\delta(t) + \frac{1}{x_2} + x_1 + 2\dot{x}_2 x_2 = 0 \Rightarrow \dot{x}_2 = -\frac{1}{2x_2^2} - \frac{x_1}{2x_2} + \frac{\delta(t)}{2x_2} \quad (4)$$

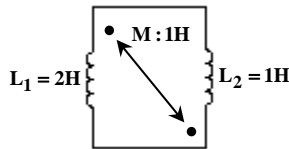
از روابط (۱) و (۴) معادلات حالت مدار به شکل زیر به دست می‌آید:

$$\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = -\frac{1}{2x_2^2} - \frac{x_1}{2x_2} + \frac{\delta(t)}{2x_2} \end{cases}$$

۲۴- گزینه «۴» این مدار یک مدار سه‌فاز متعادل است. برای تحلیل مدار همچون مدارهای معمول می‌توان منابع مدار را خاموش کرد و امپدانس معادل مدار را به دست آورده و سپس با استفاده از تکنیک تطبیق امپدانس مقدار Z را محاسبه کرد. منتها با توجه به سه‌فاز بودن مدار، امپدانس معادل مدار به شکل یک امپدانس ستاره‌ای شکل به دست می‌آید. لذا امپدانس بار نیز باید از ساختار مثلثی به ساختار ستاره‌ای تبدیل شود تا بتوان از قضیه تطبیق امپدانس استفاده کرد:

$$\frac{Z}{3} = (Z_g + Z_1)^* \Rightarrow Z = 3 \times (0/2 + j0/5 + 0/8 + j0/1)^* = 3 \times (1 + j0/6)^* = (3 - j1/8)\Omega$$

۲۵- گزینه «۳» ابتدا مدار را به شکل یک مدار RLC موازی درمی‌آوریم. برای این کار سه سلف موجود در مدار را با سلف معادلشان جایگزین می‌کنیم. برای محاسبه‌ی اندوکتانس معادل دو سلف موازی از رابطه‌ی زیر استفاده می‌کنیم:

$$L_{eq} = \frac{L_1 L_2 - M^2}{L_1 + L_2 + 2M} = \frac{2 \times 1 - 1^2}{2 + 1 + 2} = \frac{1}{5} H$$

بنابراین اندوکتانس معادل مدار برابر است با:

$$L = \frac{4}{5} + \frac{1}{5} = 1H$$

برای آن که مدار دارای فرکانس طبیعی مضاعف باشد باید میرایی بحرانی باشد و ضریب کیفیت $\frac{1}{\sqrt{2}}$ داشته باشد. در مدار RLC موازی این امر با ارضای

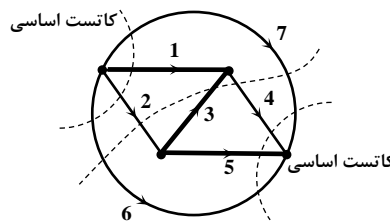
$$Q = R \sqrt{\frac{C}{L}} = \frac{1}{2} \Rightarrow 1 \times \sqrt{\frac{C}{1}} = \frac{1}{2} \Rightarrow C = \frac{1}{4} F$$

رابطه‌ی مقابل محقق می‌شود:

۲۶- گزینه «۱» گراف دارای ۴ گره و بنابراین $3 = 4 - 1$ شاخه‌ی درخت می‌باشد. می‌دانیم که در هر گراف برای هر لینک مجزا یک حلقه‌ی اساسی واحد وجود دارد که شامل آن لینک و تعدادی شاخه‌ی درخت می‌باشد. بنابراین شاخه‌های درخت می‌توانند میان حلقه‌های اساسی مشترک باشند. با نگاهی به حلقه‌های اساسی مشخص است که شاخه‌های ۱، ۳ و ۵ حداقل در ۲ حلقه ظاهر شده‌اند و بنابراین شاخه‌های درخت هستند:

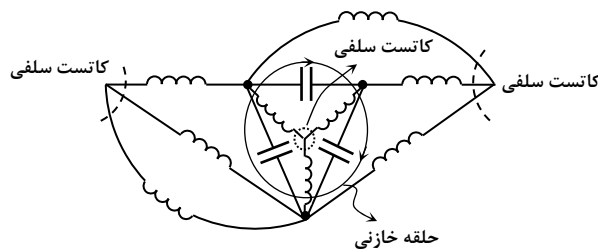
$$\{ (1, 2), (1, 3), (1, 4), (1, 5) \}$$

واضح است که شاخه‌های ۲، ۴، ۶ و ۷ نیز لینک‌ها می‌باشند. با مشخص شدن شاخه‌های درخت، کاتست‌های اساسی نیز به راحتی معلوم می‌گردند:

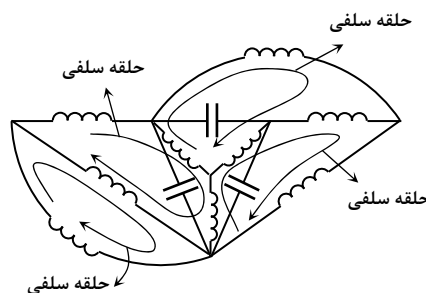

$$\{ 1267, 32647, 5647 \}$$

۲۷- گزینه «۲» مدار دارای ۹ سلف و ۳ خازن و بنابراین ۱۲ عنصر ذخیره‌کننده انرژی است. بنابراین حداکثر از مرتبه‌ی ۱۲ می‌باشد. مطابق شکل مشخص است که مدار ۳ کاتست سلفی و یک حلقه‌ی خازنی دارد و بنابراین مرتبه‌ی آن $8 = 12 - 3 - 1$ می‌باشد.

از طرفی مدار دارای ۴ حلقه‌ی سلفی مستقل نیز می‌باشد. بنابراین تعداد فرکانس‌های طبیعی غیرصفر برابر $4 = 8 - 4$ است.

۲۸- گزینه «۴» با جایگزینی خازن‌های یک فارادی به جای سلف‌های مدار، $\frac{1}{S}$ در تابع تبدیل $H(S)$ جایگزین S خواهد شد، چرا که $H(S)$ مستقیماً متأثر از امپدانس سلف‌های مدار می‌باشد و با جایگزینی آنها امپدانس این عناصر از S به $\frac{1}{S}$ تغییر خواهد کرد. بنابراین داریم:

$$H_{\text{new}}(S) = \frac{\frac{2}{S}}{\frac{1}{S^2} + \frac{2}{S} + 3} = \frac{2S}{3S^2 + 2S + 1}$$

حال برای محاسبه V_o در شرایط تحریک $i_S = \cos t$ ، $H_{\text{new}}(j)$ را به دست می‌آوریم:

$$H_{\text{new}}(j) = \frac{j^2}{3 \times j^2 + j^2 + 1} = \frac{j^2}{-2 + j^2} = \frac{1-j}{2} = \frac{\sqrt{2}}{2} e^{-j45^\circ}$$

اکنون مقادیر فازوری I_o و V_o به راحتی به دست می‌آید:

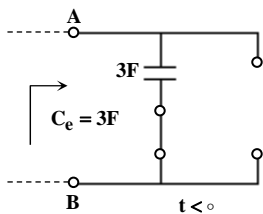
$$I_o = I_S \times H_{\text{new}}(j) = 1 \times \frac{\sqrt{2}}{2} e^{-j45^\circ} = \frac{\sqrt{2}}{2} e^{-j45^\circ}$$

$$V_o = Z_C \times I_o = -j \times \frac{\sqrt{2}}{2} e^{-j45^\circ} = \frac{\sqrt{2}}{2} e^{-j135^\circ}$$

امپدانس خازن ۱ فارادی

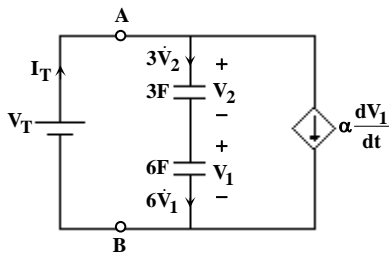
$$V_o(t) = \frac{1}{\sqrt{2}} \cos(t - 135^\circ)$$

حال در حوزه‌ی زمان داریم:

۲۹- گزینه «۲» در $t < 0$ زمانی که کلید K بسته است، V_1 صفر بوده و منبع جریان وابسته‌ی مدار خاموش است. در این زمان اگر از دو سر خازن یک فارادی در مرکز مدار به سمت راست نگاه کنیم صرفاً یک خازن ۳ فارادی می‌بینیم:

حال زمان‌های $t > 0$ را در نظر گرفته و از همان نقاط به مدار نگاه می‌کنیم. در این حالت نیز باید یک خازن معادل ۳ فارادی در دو سر A و B داشته باشیم تا ثابت زمانی مدار همچون حالت قبل باشد. حال مطابق شکل مقدار این خازن را محاسبه می‌کنیم. برای این کار منبع ولتاژ تست V_T را در دو سر A و B قرار داده و رابطه‌ی $\dot{V}_T$ و I_T را به دست می‌آوریم.

$$3\dot{V}_r = 6\dot{V}_1 \Rightarrow \dot{V}_r = 2\dot{V}_1 \quad (1)$$

$$\text{KVL: } V_T = V_1 + V_r \quad (2) \Rightarrow \dot{V}_T = \dot{V}_1 + \dot{V}_r \xrightarrow{(1)} \dot{V}_1 = \frac{\dot{V}_T}{3} \quad (3)$$

$$\text{KCLA: } I_T = 6\dot{V}_1 + \alpha\dot{V}_1 \xrightarrow{(3)} I_T = \frac{6+\alpha}{3}\dot{V}_T$$

مطابق شکل داریم:

$$\frac{6+\alpha}{3} = 3 \Rightarrow \alpha = 3$$

با توجه به رابطه‌ی فوق مدار مشابه یک خازن با ظرفیت $\frac{6+\alpha}{3}$ عمل می‌کند. حال باید داشته باشیم:

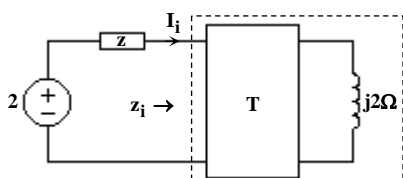
۳۰- هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست. امپدانس ورودی شبکه‌ی دوقطبی با ماتریس T داده شده را می‌توان با استفاده از رابطه‌ی زیر محاسبه کرد:

$$Z_i = \frac{AZ_L + B}{CZ_L + D} = \frac{3 \times S + 2}{1 \times S + 2S} = \frac{3S + 2}{3S} = 1 + \frac{2}{3S}$$

$$Z_i(j\omega) = 1 + \frac{2}{3 \times j\omega} = \left(1 - \frac{j}{\omega}\right) \Omega$$

در حالت دائمی سینوسی و با فرکانس تحریک $\omega = 2 \frac{\text{rad}}{\text{sec}}$ ، فازور Z_i برابر است با:

برای آن که توان دوقطبی ماکزیمم شود، باید توان شبکه‌ی سمت راست مدار متشکل از دوقطبی و سلف یک هانری ماکزیمم شود. با توجه به ثابت بودن ساختار این شبکه کافی است دامنه‌ی جریان ورودی شبکه ماکزیمم شود. این جریان در حالت فازوری برابر است با:

$$I_i = \frac{2}{Z + Z_i} = \frac{2}{Z + 1 - \frac{j}{\omega}}$$

$$I_i = \frac{2}{R + jX + 1 - j\frac{1}{3}} = \frac{2}{R + 1 + j(X - \frac{1}{3})} \Rightarrow |I_i| = \frac{2}{\sqrt{(R+1)^2 + (X - \frac{1}{3})^2}}$$

اگر امپدانس Z را به شکل $R + jX$ در نظر بگیریم، داریم:

مطابق رابطه‌ی فوق برای آن که $|I_i|$ ماکزیمم باشد باید X برابر $\frac{1}{3}$ و R برابر صفر باشد. یعنی Z باید یک سلف با اندوکتانس $\frac{1}{6}$ هانری باشد:

$$L = \frac{X}{\omega} = \frac{\frac{1}{3}}{2} = \frac{1}{6} \text{ H}$$

می‌بینیم که این پاسخ در میان گزینه‌ها موجود نیست. به نظر می‌رسد که در اصل ماکزیمم شدن توان خود امپدانس Z مدنظر طراح سؤال بوده است که در این حالت با استفاده از قضیه‌ی انتقال توان حداکثر داریم:

$$R + jX = Z_i^* = 1 + \frac{j}{3} \Rightarrow \begin{cases} R = 1 \Omega \\ X = \frac{1}{3} \Omega \Rightarrow L = \frac{X}{\omega} = \frac{\frac{1}{3}}{2} = \frac{1}{6} \text{ H} \end{cases}$$

در این حالت Z می‌تواند یک مدار RL سری با مقادیر $R = 1 \Omega$ و $L = \frac{1}{6} \text{ H}$ باشد.